

Velkommen til



Social- udvalget

2022-2025

Indholds- fortegnelse

1	Velkommen	6	6	Nationale dagsordener på socialområdet	28
2	Din rolle som udvalgsmedlem	8	7	Møder i Socialudvalget	32
				Foreløbig mødeplan for Socialudvalget i 2022	33
3	Borgerne og Socialforvaltningen	10	8	Rammerne for Socialforvaltningens arbejde	34
	3.1 <i>Borgercenter Børn og Unge (BBU)</i>	11		8.1 <i>Lovgivning</i>	34
	3.2 <i>Borgercenter Handicap (BCH)</i>	13		8.2 <i>Socialforvaltningens økonomiske ramme</i>	38
	3.3 <i>Borgercenter Voksne (BCV)</i>	15	9	Tilsyn med forvaltningens arbejde	40
4	Strategisk og faglig retning for socialområdet	20			
	4.1 <i>Borgercenter Børn og Unges omstillingsplan</i>	21			
	4.2 <i>Borgercenter Handicaps omstillingsplan</i>	22			
	4.3 <i>Borgercenter Voksnes omstillingsplan</i>	22			
5	Faglige og økonomiske udfordringer	24			

Velkommen

Kære medlem af Socialudvalget

Tillykke med posten som medlem af Socialudvalget. De næste fire år har du og de øvrige udvalgsmedlemmer ansvaret for at sætte retningen for Københavns Kommunes sociale opgaver – til gavn for byens udsatte børn og voksne samt borgere med handicap.

Denne velkomstfolder giver dig et overblik over dine muligheder som udvalgsmedlem, beskriver rammerne for forvaltningens arbejde, og giver dig et indblik i forvaltningens tilbud til de københavnere, som har brug for vores hjælp.

Jeg ser frem til et godt samarbejde.

Mikkel Boje
Adm. direktør for Socialforvaltningen

På www.sud.kk.dk kan du finde de fleste oplysninger om Socialforvaltningen og din rolle som udvalgsmedlem

1

Din rolle som udvalgs- medlem

Borgerrepræsentationen overlader det i vidt omfang til udvalgene og til forvaltningerne at træffe beslutninger for at sikre en hurtig og effektiv ekspedition af sagerne og en overkommelig arbejdsbyrde. Det kaldes delegation og er beskrevet i den styrelsesvedtægt, som Borgerrepræsentationen beslutter på det første møde.

Delegation sker også i udvalgene, hvor det er fast praksis, at visse beslutninger overlades til borgmesteren og forvaltningen. Delegationen besluttet på det første udvalgs-møde. Udgangspunktet er, at:

- Udvalget tager stilling til bevillinger, de overordnede rammer og udviklingen indenfor de enkelte sociale områder.
- Borgmesteren varetager den øverste daglige ledelse af forvaltningens område.
- Forvaltningen udmønter udvalgets beslutninger og træffer konkrete afgørelser indenfor de til enhver tid gældende rammer og bevillinger.

På udvalgs-møderne træffer I beslutninger om sager og medlemsforslag, som forvaltningen har udarbejdet til jer, eller som I har bedt om at få med på dagsordenen. Reglerne for, hvordan I afvikler møder og stiller medlemsforslag,

er beskrevet i en forretningsorden, som I skal godkende på de første møder.

Som udvalgsmedlem har du forskellige muligheder:

- Du kan bede forvaltningen om sagsindsigt, hvis der er en eller flere sager eller et bestemt område, du gerne vil have indblik i.
- Du kan stille forvaltningen spørgsmål. Hvis det er meget omfattende for forvaltningen at svare på spørgsmålet, skal udvalget dog være enige om, at forvaltningen bruger ressourcer på det.
- Du kan stille medlemsforslag, hvis I vedtager det som en del af jeres forretningsorden.
- Du kan komme med ændringsforslag under møderne, så længe der ikke er blevet stemt om sagen.
- Hvis du f.eks. er uenig i en beslutning, kan du få skrevet din kommentar (protokolbemærkning) ind i referatet (beslutningsprotokollen).
- I nogle sager kan du benytte dig af standingsretten, som medfører, at en beslutning skal tages i Borgerrepræsentationen i stedet for i Socialudvalget.

Som udvalgsmedlem har du tavshedspligt.

Det betyder, at du ikke må videregive oplysninger om, hvad andre medlemmer har sagt eller gjort på møderne. Du må gerne fortælle, hvad du selv har sagt, og fortælle om sagerne, så længe de ikke indeholder fortrolige oplysninger. Du må også gerne fortælle din politiske gruppe om en drøftelse, I har haft i udvalget. Derudover skal du være opmærksom på, at du vil modtage sager med personfølsomme oplysninger om konkrete borgere. De personfølsomme oplysninger er fortrolige og må ikke nævnes, hvis du drøfter sagen med andre end forvaltningen eller de øvrige udvalgsmedlemmer.

Forvaltningen markerer, hvornår sager eller oplysninger er fortrolige.

Vær opmærksom på, at du i visse sager kan være inhabil, hvis du har en personlig eller økonomisk interesse i en konkret sag. I de tilfælde må du ikke deltage i behandlingen af sagen.

Hvis du har spørgsmål til din rolle som udvalgsmedlem, er du altid velkommen til at kontakte udvalgssekretærerne på SOFDLudvalgsteamet@sof.kk.dk

Vedlagt er den aktuelle styrelsesvedtægt, som Borgerrepræsentationen vedtog i marts 2018.



Borgerne og Socialforvaltningen

3

Socialforvaltningens hjælp til borgerne kan overordnet deles ind i fem hovedgrupper:

1. Rådgivning og åbne (uvisiterede) tilbud. Fx familie- og ungerådgivning samt aktivitets- og samværstilbud.
2. Støtte i hjemmet. F.eks. gennem en kontaktperson, familiebehandling, bostøtte eller hjemmepleje.
3. Boformer, der giver omsorg og støtte til borgeren. F.eks. botilbud, herberger, krisecentre, plejefamilier og døgninstitutioner. Det kan både være forvaltningens egne, private, regionale eller andre kommuners tilbud.
4. Behandling, som både kan foregå ambulat eller væk fra hjemmet. F.eks. misbrugsbehandling og psykologbehandling.
5. Økonomisk hjælp til borgere eller familier, der har øgede udgifter på grund af deres eget eller deres barns handicap, eller til borgere med akutte sociale problemer.

Socialforvaltningens medarbejdere er overordnet ansat inden for enten myndigheds- eller udførerområdet. Medarbejdere på myndighedsområdet behandler ansøgninger, afdækker borgernes behov, træffer afgørelser og visiterer borgerne til den hjælp, de har brug for. Hjælpen vil ofte blive kaldt for en

foranstaltning. Medarbejdere på udførerområdet står for at hjælpe og støtte borgeren med det, som han eller hun har brug for – typisk på baggrund af en afgørelse. F.eks. behandling eller støtte på et botilbud m.v.

Derudover er der administrative medarbejdere i centrale og decentrale stabe, der understøtter borgercentrenes arbejde med borgerne og betjener Socialudvalget, socialborgmesteren og direktionen.

3.1 Borgercenter Børn og Unge (BBU)

Borgercenter Børn og Unge (BBU) støtter udsatte børn og unge i alderen 0-17 år med sociale og psykiske problemer samt deres forældre. Derudover kan BBU give unge fra 18-22 år støtte i form af efterværn, hvis den unge har været anbragt eller haft en kontaktperson op til sit 18. år og er i målgruppen.

Den hjælp og støtte, som borgercenteret bevilger det enkelte barn eller ung, afhænger altid af barnets eller familiens situation, og der er således stor spændvidde i indsatsniveauet. Støtten kan være rådgivning, forebyggelse i form af fx familiebehandling eller tilbud om en kontaktperson, eller i form af anbringelser udenfor hjemmet. Anbringelser kan være med eller uden samtykke fra forældrene og den

unge, der er fyldt 15 år.

I 2020 fik knap 3.500 børn og unge hjælp fra forvaltningen, hvoraf knap 350 var i efterværn. Samlet set var ca. 900 børn og unge anbragt uden for hjemmet. De resterende ca. 2.600 børn og unge modtog forebyggende foranstaltninger.

København oplever i disse år generelt en socioøkonomisk forbedring hos kommunens borgere. Trods denne fremgang er der fortsat en gruppe familier, som befinder sig i socialt udsatte positioner. Samtidig med et stigende børnetal har der siden 2015 været en stigning på mere end 50 % i antallet af underretninger om børn og unge i mistrivsel. En underretning er en henvendelse til forvaltningen om en bekymring for et barns eller en ungs trivsel og udvikling og kan komme fra en fagperson eller en privat borger. Antallet af underretninger toppede i 2019 med mere end 15.300. I 2020 var tallet knap 14.500, hvor faldet formentligt må tilskrives corona-nedlukninger af skoler og daginstitutioner. I perioden januar til og med oktober 2021 har forvaltningen modtaget godt 11.200 underretninger.

BBU's arbejde bygger på en strategi om at være 'tæt på familien'. Borgercentret har fokus på



tidlige, forebyggende og sammenhængende indsatser, der skal styrke ressourcerne i familien og inddrage familiens netværk i at finde løsninger for barnet og familien. For de børn og unge, som har behov for at blive anbragt uden for hjemmet, bruger borgercenteret oftere netværks- eller plejefamilie frem for døgninstitution. Målet er at opbygge og bevare stabile, nære voksenrelationer for barnet, som kan vare ved udover den tid, barnet får støtte fra Socialforvaltningen.

Udsatte børn og unge har ofte et svagt socialt netværk, få nære, stabile relationer, og kun 40 % af udsatte børn og unge, der får støtte af BBU, går til noget i deres fritid. Derfor arbejder borgercenteret på at integrere udsatte børn og unge i det lokale foreningsliv og skabe fritidsjob til dem i lokale virksomheder.

En anden væsentlig udfordring er udsatte børn og unges skolegang. Mere end en tredjedel af udsatte børn får ikke en eksamen fra 9. klasse, som kvalificerer dem til en ungdomsuddannelse, og kun omkring halvdelen får en ungdomsuddannelse. En styrkelse af udsatte børn og unges skolegang og uddannelse er derfor et vigtigt fokuspunkt for Socialforvaltningen i samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

BBU har gennem de senere år styrket kvaliteten af sagsbehandlingen på myndighedsområdet gennem fokus på ledelsestilsyn og opkvalificering af medarbejderne. Derudover arbejder BBU på at styrke samarbejdet med familierne i særligt vanskelige sager, hvor konfliktniveauet kan være højt, og familierne ikke altid ønsker hjælp. Det gælder særligt sager om anbringelser, som er meget indgribende for børnene og deres familier.

I BBU er der ca. 2.000 medarbejdere. De fem største faggrupper er socialpædagoger (33 %), socialrådgivere/socialformidlere (28 %), akademikere (14 %), administration og it-medarbejdere (7 %) og lærere (3 %). Mellem juli 2020 og juni 2021 har personaleomsætningen i gennemsnit været på 22 % (intern 7 % og ekstern 15 %). BBU har i 2022 et samlet budget på 1,5 mia. kr.

3.2 Borgercenter Handicap (BCH)

Københavnere med handicap udgør en stor og mangfoldig målgruppe. Det er borgere med forskellige grader af fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, der bl.a. omfatter autisme, bevægelsehandicap, høre- og synshandicap, erhvervet og medfødt hjerneskade, forskellige grader af udviklingshæmning, multiple funktionsnedsættelser, men også diabetes, stomi,

dropfod og andre kortere eller længerevarende sygdomme.

I 2020 hjalp BCH ca. 1.500 børn og unge mellem 0-17 år, ca. 12.000 mellem 18 og 64 og ca. 1.600 borgere over 65 år. Af dem havde ca. 1.500 så omfattende et behov for støtte, at de enten modtog støtte i eget hjem eller boede på et døgn- eller botilbud. Ca. 1.200 modtog beskyttet beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud.

Det er f.eks. mennesker, der med den rette rådgivning, socialpædagogiske støtte eller de nødvendige hjælpemidler, kan opnå fuld inklusion i samfundets fællesskaber. Andre har brug for livslang og vidtgående støtte. F.eks. i et dag- eller botilbud for voksne med handicap.

Målgruppen af københavnere med handicap har ændret sig i de senere år. Særligt er der i København sket en større stigning i andelen af børn, som får diagnosen infantil autisme. Også flere voksne får stillet en diagnose inden for autismespektret sammenlignet med resten af landet.

Derudover er målgruppen også ændret i takt med, at vi alle lever længere, hvilket øger risikoen for at udvikle et handicap. Københavnerne,

der er født med et handicap, lever også længere og udvikler et større støtte- og behandlingsbehov som ældre. Således er der en stigning i antallet af borgere på 65 år eller derover, der lever med handicap. En opgørelse fra august 2021 viser, at 261 borgere over 65 år, der har et handicap, bor på et af Socialforvaltningens botilbud.

Den ændrede målgruppe, både ift. diagnose og alder, stiller naturligt krav om ændrede støttetilbud.

BCH har især arbejdet med at styrke myndighedsområdet på baggrund af en længere periode med borgerutilfredshed og kritik. Der er blandt andet bevilliget flere sagsbehandlere og midler til kompetenceudvikling, der sammen med et skærpet ledelsesmæssigt fokus har ført til en positiv udvikling ift. sagsoverholdelsesfristerne.

I BCH er der ca. 2.300 medarbejdere. De fem største faggrupper er socialpædagoger (36 %), omsorgs- og pædagogmedhjælper (22 %), syge- og sundhedspersonale (8 %), social- og sundhedspersonale (8 %) og socialrådgivere/socialformidlere (7 %). Mellem juli 2020 og juni 2021 har personaleomsætningen i gennemsnit været på 30 % (internt i organisationen

er det 8 % og eksternt er det 22 %). BCH har i 2022 et samlet budget på 2,3 mia. kr.

3.3 Borgercenter Voksne (BCV)

Borgercenter Voksnes (BCV's) målgruppe er borgere mellem 18 og 65 år, der har brug for særlig støtte i forbindelse med sociale og psykiske problemstillinger. Målgruppen er også borgere over 65 år, hvor den primære udfordring er handicap eller af social karakter. Målgruppen er meget sammensat, og der er ofte sammenfald mellem flere støttetyper. Den inkluderer blandt andet:

- Voksne, der har brug for økonomisk hjælp og/eller hjælp til akutte sociale problemstillinger
- Voksne med psykiske problemer
- Hjemløse eller personer i risiko for at blive hjemløse
- Voksne, der ønsker at reducere deres forbrug af alkohol og/eller stoffer
- Voksne, der ønsker at komme ud af kriminalitet eller er i risiko for at blive kriminelle

I 2020 var der ca. 3.800 borgere, der modtog støtte i forbindelse med psykiske problemer, og ca. 2.800 borgere, der modtog støtte på grund af udsathed. I 2020 var der ligeledes ca. 4.100 borgere, der modtog støtte i forbindelse med

indtag af rusmidler. Herudover varetager BCV hjemmeplejen for personer under 65 år (og borgere over 65 år jf. ovenstående), der har brug for praktisk hjælp eller hjælp til personlig pleje i hjemmet. Ca. 4.400 borgere modtog hjælp fra hjemmeplejen i løbet af 2020.

VIVE foretager hvert andet år en hjemløsetælling, og ifølge optællingen i 2019 var der 1.442 hjemløse i København. Optællingen i 2021 blev udskudt til 2022 pga. corona-situationen. Der må dog forventes at eksistere et mørketal på dette område, som forøger det reelle antal hjemløse. 1.659 københavnere har i løbet af 2020 haft ophold på et herberg, mens 534 københavnere har haft ophold på et kvindekrisecenter.

BCV tilbyder forskellige former for rådgivning, støttekontaktpersoner, bostøtte, botilbud, bofællesskaber, herberger, krisecentre, beskæftigelses- og sundhedstilbud og aktivitets- og samværstilbud. Herudover udfører borgercenteret også en række opsøgende indsatser på gadeplan. Hjemmeplejeområdet omfatter Hjemmeplejevisitationen, som er en sagsbehandlende enhed, og Den Sociale Hjemmepleje, som leverer praktisk hjælp og hjælp til personlig pleje til borgere under 65 år.



En væsentlig del af BCV's indsatser varetages i samarbejde med civilsamfundsaktører, der eksempelvis driver herberger, stofindtagelsesrum og krisecentre. Dertil kommer private leverandører af f.eks. misbrugsbehandling. Borgerne har frit valg af behandlingssted ved ambulans alkoholbehandling, ophold på herberger og krisecentre, hvilket i kombination med fri takstfastsættelse hos private aktører medfører, at området er svært at styre – økonomisk såvel som fagligt. Et eksempel herpå er, at de samlede udgifter til privat alkoholbehandling er steget fra 6,1 mio. kr. i 2016 til 25,4 mio. kr. i 2020, svarende til en stigning på over 400 %.

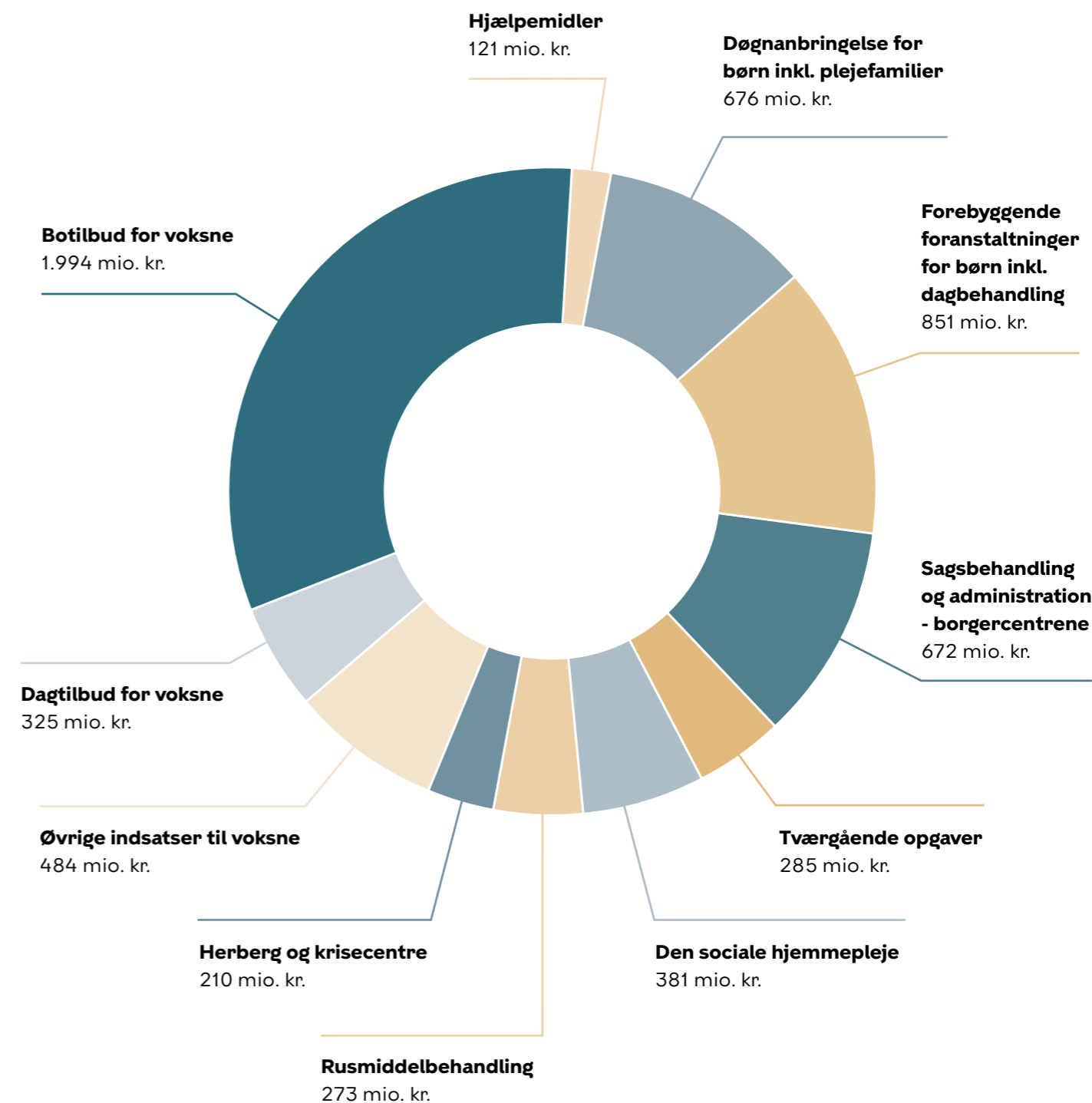
En anden central udfordring er at finde boliger til målgruppen i Københavns Kommune. Selv nybyggerier, hvor der har været fokus på at holde huslejudgiften nede, er oftest for dyre for målgruppen. Det betyder, at der er mangel på billige boliger og ofte ventetid på dem, der er. Københavns Kommune arbejder ud fra princippet om Housing First, som betyder, at en bolig er en forudsætning for at arbejde med borgers eventuelle psykiske sygdom, misbrug og sociale netværk. I 2020 blev over 800 borgere i akut bolignød anvist en bolig gennem BCV.

Voksenområdet er desuden karakteriseret ved et stigende overlap mellem psykiske, somatiske og sociale udfordringer hos målgruppen. Det skyldes til dels, at målgruppen, ligesom på handicapområdet, bliver tiltagende ældre, hvorfor der opstår flere somatiske sygdomme hos grupper med f.eks. misbrug og/eller psykiske sygdomme. Det kræver samarbejde på tværs af forvaltninger i kommunen samt med Region Hovedstaden.

I BCV er der ca. 2.100 fuldtidsmedarbejdere. De fem største faggrupper består af social- og sundhedspersonale (24 %), socialpædagoger (22 %), socialrådgivere/socialformidlere (15 %), syge- og sundhedspersonale (13 %), administration og it-medarbejdere (9 %). Mellem juli 2020 og juni 2021 har personaleomsætningen i gennemsnit været på 25 % (internt i organisationen er det 7 % og eksternt er det 17 %). BCV har i 2022 et samlet budget på 2,2 mia. kr.

3.4 De centrale enheder

Udover borgercentrene består Socialforvaltningen af de centrale enheder, som består af seks kontorer, der understøtter borgercentrene i arbejdet med borgerne. Deres kerneopgaver er økonomi og byggeri, indkøb og compliance, HR og organisationsudvikling, digitalisering (inkl. velfærdsteknologi) samt socialpolitik og udvikling. De centrale enheder betjener desuden Socialudvalget, socialborgmesteren, direktionen og koncerndirektionen. Der er ca. 270 medarbejdere i de centrale enheder.



Strategisk og faglig retning for socialområdet



I 2018 vedtog Socialudvalget socialstrategien "En by med plads til alle", der i 2018-2022 udstikker retningen for, hvad Socialforvaltningen tilbyder Københavns borgere, og hvordan det skal gøres. Socialstrategien består af fire visioner for støtten til københavnere med særlige behov: Et værdigt liv – Et selvstændigt liv – En helstøbt og langsigtet løsning – En sund og fagligt stærk organisation.

De to første visioner handler om den udvikling, forvaltningen ønsker at fremme for borgerne. De to sidste handler om, hvordan Socialforvaltningen skal være som organisation for at lykkes med indsatsen for borgerne.

Socialforvaltningen har i forlængelse af socialstrategien udarbejdet tre såkaldte omstillingsplaner. En for hvert borgercenter. Omstillingsplanerne udmønter socialstrategien og beskriver en faglig og økonomisk omstilling for borgercentrene. Planerne rummer projekter og initiativer, der i 2021-2024 bl.a. skal styrke samarbejdet med borgerne og gøre borgerne mere selvhjulpne. Det kan f.eks. være gennem nye faglige metoder og større involvering af borgerens netværk og civilsamfundet. Fælles for indsatserne er, at de skal spille sammen med og bygge videre på eksisterende indsats, der allerede fungerer godt i dag. Samtidig

danner de rammerne for investeringsforslag, der skal bidrage til de årlige effektiviseringer i kommunens effektiviseringsstrategi.

Målgrupperne inden for det enkelte borgercenter spænder vidt, hvilket afspejler sig i indholdet af deres tilbud og indsats til de forskellige målgrupper. Det kan illustreres i en såkaldt indsatsstrappe (se figur på side 23). De nederste trin er åbne tilbud, hvor borgerne kan gå ind fra gaden og få hjælp uden visitation. Derefter kommer mere indgribende indsats af forebyggende karakter, mens de øverste trin er døgninstitutioner eller botilbud, hvor borgerne bor i kortere eller længere tid. Omstillingsplanerne fokuserer på at støtte borgerne i deres egen udvikling mod øget selvstændighed, mindre indgribende indsats og dermed en bevægelse ned af indsatsstappen. Indsatsstappen handler dog også om, at borgercentrene skal have de rette tilbud på de enkelte trin, da det f.eks. ikke er alle borgere, der har udsigt til at kunne klare sig selv.

Omstillingsplanerne fungerer som en strategisk retning for borgercentrene i forhold til, hvordan de skal håndtere målgruppernes udvikling i sammenhæng med de faglige ambitioner og den økonomiske ramme, som de er underlagt. Omstillingsplanerne fungerer som

ramme for de indsatser, der iværksættes ved hjælp af investeringsmidler fra investeringspuljen, som forvaltningen søger om i forbindelse med den årlige budgetproces samt evt. andre besparelsesforslag. Desuden peger omstillingsplanerne på de områder, hvor borgercentrene vil kunne gøre mere, hvis de tilføres flere midler i budgettet.

Det tidligere Socialudvalg har løbende været inddraget i udarbejdelsen af omstillingsplanerne.

4.1 Borgercenter Børn og Unges omstillingsplan

BBU's omstillingsplan hedder "En plads i fællesskabet". Her er det faglige fokus at sørge for, at så mange udsatte børn og unge som muligt bliver en del af et positivt fællesskab – både i det nære fællesskab i familien eller familiens netværk og fællesskaber i f.eks. skole og fritidsliv.

BBU har f.eks. i 2021 arbejdet med sporet Deltagelse i positive fællesskaber, som har fået investeringsmidler i forbindelse med budgetprocessen. Konkret har borgercenteret ansat civilsamfundsmedarbejdere, som skal understøtte, at flere udsatte børn og unge hjælpes ind i positive fællesskaber med andre børn

og unge. F.eks. i fritids- og foreningslivet, fritidsjob, klubber mv.

4.2. Borgercenter Handicaps omstillingsplan

I BCH hedder omstillingsplanen "Et godt liv med deltagelse i fællesskabet". Den faglige ambition er at udvikle den bedste støtte til, at flere københavnere med handicap får mulighed for at deltage i samfundet og i sociale fællesskaber på lige fod med alle andre – og som en aktiv ressource. Det kan f.eks. ske via et styrket samarbejde med civilsamfundet og andre aktører.

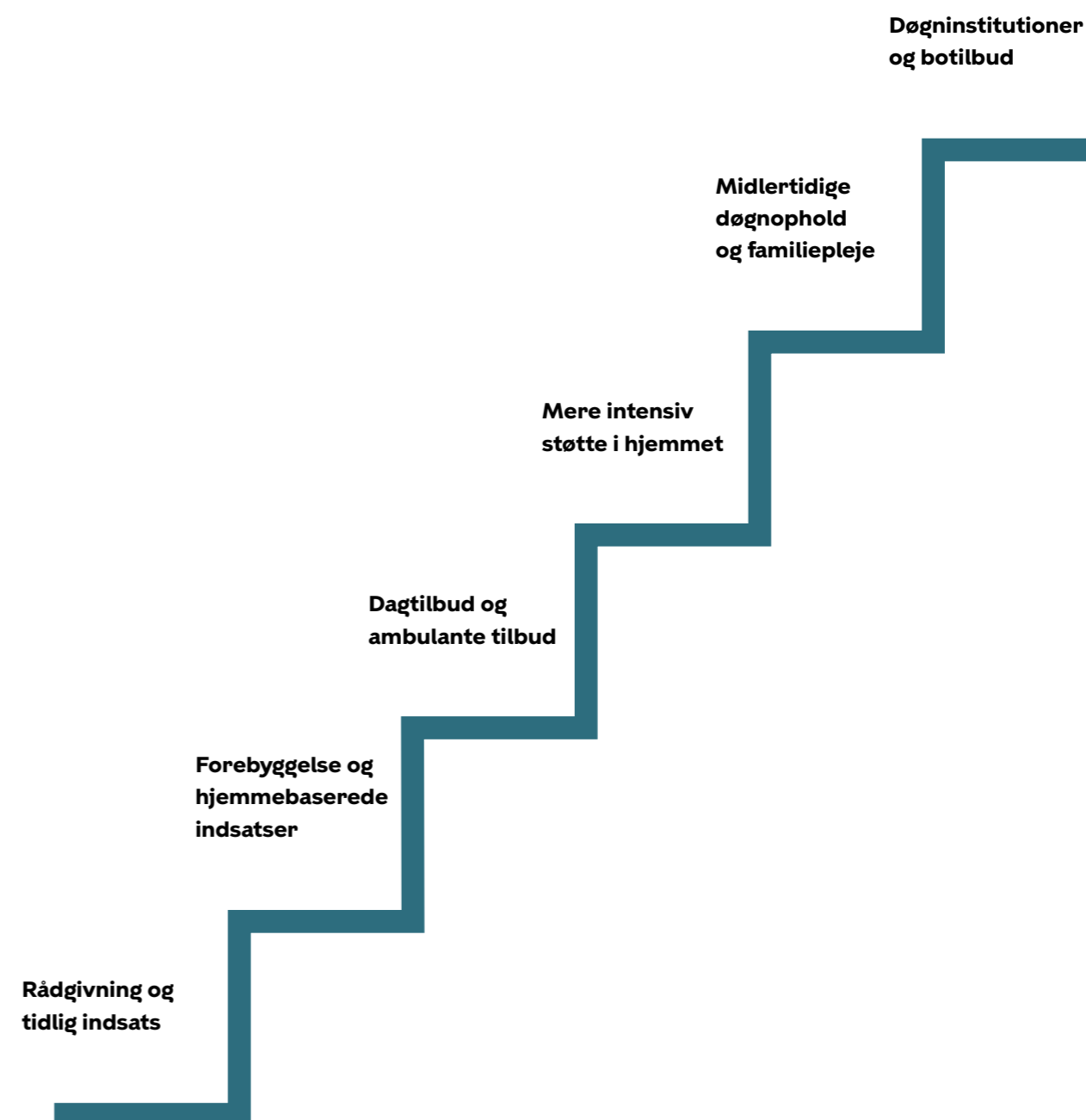
BCH har i 2021 bl.a. arbejdet med sporet Styrket servicekultur og bedre borgerdialog, som ligeledes har fået investeringsmidler. Borgercentret har bl.a. undersøgt, hvad der bidrager til den gode dialog mellem familierne og borgercentret og er ved at undersøge potentialerne ved øget automatisering og digitalisering. Desuden er der sat gang i et pilotprojekt hos hjemmevejledere, hvor borgerne med en app får nem adgang til deres digitale forløbsguide- og kan modtage relevant information og påmindelser om aftaler.

4.3. Borgercenter Voksnes omstillingsplan

I BCV er det faglige udgangspunkt i omstillingsplanen, at mennesker kan komme sig helt eller delvist af en psykisk lidelse, social udsathed

og en problemfyldt social situation. Langt de fleste kan med den rette indsats komme til at leve et mere selvstændigt hverdagsliv på egne præmisser og med en større kobling til almensamfundet. BCV's omstillingsplan hedder derfor "Borgerens vej mod et selvstændigt liv".

I 2021 har BCV f.eks. arbejdet med at styrke botilbudsviften ved at opnormere botilbudet Tranehavegård og dermed reducere efterspørgslen efter købte botilbudspadser. Opnormeringen skal bl.a. gå til personaletilstedværelse i aftentimerne. Der er ved at blive udarbejdet en plan for ansættelse af personale, ligesom behovet for kompetenceudvikling i forhold til styrkelse af den rehabiliterende indsats er under afklaring. Forvaltningen forventer, at der efter planen er ansat mere personale fra 2022.



Faglige og økonomiske udfordringer

5

Behovene for de målgrupper, Socialforvaltningen hjælper og arbejder med, er under stadig forandring. Det kræver løbende tilpasninger af forvaltningens tilbud og indsatser. På nogle områder får borgerne f.eks. mere komplekse støttebehov, der kræver højt specialiserede indsatser på døgntilbud. Samtidig er der en stigning i antallet af borgere med blandt andet autismespektrumforstyrrelser og ADHD.

De senere år har flere borgere samtidig fået hjælp til at flytte fra botilbud og skabe eller fastholde et godt liv i egen bolig. Det kræver nye indsatser for at sikre, at borgerne kan forblive i eget hjem. Ligeledes har der på børneområdet været mere fokus på en tidlig indsats og forebyggelse af anbringelser, der har medført, at vi arbejder mere ude i familierne.

I budgetaftalerne i den forudgående valgperiode er der blevet investeret i socialområdet. Mange af bevillingerne er dog midlertidige og udløber i de kommende år, og der er således bevillingsbortfald på ca. 70 mio. kr. ved udgangen af 2023 og ca. 130 mio. kr. ved udgangen af 2024. Socialforvaltningens økonomi er generelt udfordret af bl.a. målgruppernes udvikling, og forvaltningen har derfor arbejdet målrettet på at skabe et budget i balance gennem sikker drift og stram økonomistyring.

Socialforvaltningens serviceniveau er lagt efter det budget, Borgerrepræsentationen har besluttet. Serviceniveauet er dog under strukturelt pres, og borgercentrene arbejder derfor med vejledende visitationsgrundlag for borgerne. Der foretages fortsat et individuelt skøn i den enkelte borgers sag.

En særlig udfordring er den såkaldte forsyningsforpligtelse, hvor forvaltningen skal sørge for, at der er de nødvendige botilbudsplasser til borgerne. Den nuværende økonomi og kapacitet indebærer, at der er borgere, som står på venteliste i mere end seks måneder til en plads på et af forvaltningens botilbud. En anden væsentlig økonomisk udfordring på socialområdet er en række ikke-styrbare områder, hvor forvaltningen skal betale uden at have beslutningskompetencen til at visitere til tilbuddene. Det gælder f.eks. herberger og ambulans alkoholbehandling.

I den foregående valgperiode er der besluttet forbedret demografiregulering på handicapområdet og indført demografiregulering på området for sindslidelse.

Socialforvaltningen renoverer i disse år flere ejendomme og bygger nyt for at skabe tidssvarende og funktionelle rammer ift.

målgruppernes behov. Det sker med udgangspunkt i en langsigtet behovsvurdering i form af en arealplan og en plan for modernisering af kommunens sociale bo- og dagtilbud, ligesom det har været tilfældet for skoler og plejeboliger. Det kræver fortløbende tilførsel af især anlægsmidler, hvis moderniseringsplanen skal realiseres.

Socialforvaltningen er udfordret på at tiltrække og fastholde faglært personale ligesom mange andre arbejdsgivere på velfærdsområdet. Der er derfor iværksat flere initiativer for at gøre det endnu mere attraktivt for nye og eksisterende medarbejderne at arbejde i forvaltningen. Det gælder f.eks. muligheden for at dygtiggøre sig via efteruddannelse. Rekruttering og fastholdelse vil dog fortsat være en væsentlig udfordring i de kommende år.

Særligt fokus på den borgerrettede sagsbehandling

Socialforvaltningen beskæftiger sig med borgere, som af forskellige årsager er udfordrede. Derfor er det vigtigt, at den enkelte borger kan finde vej til at få den rette hjælp og støtte – og føler sig godt taget imod. Socialforvaltningen har mange borgerindgange, og de love og regler, som forvaltningen er underlagt, kan være vanskelige at forstå som borger. Det gælder ikke



mindst i de sager, hvor man ikke fik den hjælp, man søgte om. Derfor har der i den forudgående periode været særligt politisk fokus på borgernes møde med Socialforvaltningen. Det har bl.a. ført til et arbejde med servicekultur, hvor borgercentre f.eks. har fokus på, at borgerne oplever at blive mere inddraget og hjulpet bedst muligt gennem sagsbehandlingen.

Det har også betydning, at borgerne oplever, at deres sager afgøres uden unødigt lang ventetid. Forvaltningen har derfor også haft fokus på og har rykket sig markant i forhold til at nedbringe sagsbehandlingstiden. Tidligere havde forvaltningen store udfordringer med at følge med – særligt på handicapområdet. Ved at investere i flere medarbejdere og forskellige IT-systemer, der giver sagsbehandlere bedre overblik, er det på handicapområdet lykkedes at opnå en overholdelse af sagsfristerne på 85 %. 2019 var den på 68 %. Ifølge retssikkerhedsloven skal kommunerne fastsætte realistiske sagsbehandlingsfrister, så fristerne svarer til den tid, det tager at behandle 80 til 90 % af den pågældende sagstype. Derfor er 80 % sat som måltal for overholdelse af sagsfristerne i BCH.

Forvaltningen har derudover også arbejdet på at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen for udsatte børn, unge og deres forældre.

Borgerrådgiveren fandt i 2017 fejl i sagsbehandlingen, som medførte et behov for genopretning af kvaliteten i sagsbehandlingen i BBU. BBU iværksatte et grundigt ledelsestilsyn og deltog i et toårigt forløb hos Ankestyrelsens og Socialstyrelsens fælles Task Force, der har til formål at støtte kommunerne i at styrke kvaliteten i deres sagsbehandling på området for udsatte børn og unge. Forløbet sluttede i juni 2020, hvor Task Forcen konkluderede, at sagsbehandlingen var af høj kvalitet.

Forvaltningen har generelt haft fokus på at styrke kvaliteten af sagsbehandlingen på tværs af borgercentre. Socialforvaltningen har samlet set oplevet et fald i antallet af klagesager. I 2020 modtog forvaltningen 1.375 realitetsklager, der er klager over den afgørelse, der er truffet i en given sag, hvilket svarer til et fald på 15 % ift. 2019. Faldet skal dog muligvis ses i sammenhæng med nedlukningen af landet i store dele af 2020 pga. corona-situationen. Desuden er der sket et fald i sager, der omgøres i Ankestyrelsen. Det skyldes primært, at der løbende arbejdes med at lære af tidligere sager og dermed øge kvaliteten af afgørelserne og nedbringe omgørelserne. Omgørelsesprocenterne for 2020 viser, at Københavns Kommunes omgørelser i Ankestyrelsen på socialområdet generelt lå på 32 %, hvilket er under landsgennemsnittet.

Nationale dagsordener på socialområdet



I det følgende gives en kort introduktion til de aktuelle nationale dagsordener, som i høj grad vil komme til at påvirke socialområdet. Mange af de politiske udspil er enten under udvikling, eller der er indgået politiske aftaler, som ministerier arbejder på at omsætte til lovforslag. Det betyder, at forvaltningen ikke har fuld indsigt i, hvordan alle udspil eller aftaler vil påvirke København.

Hjemløse- og boligudspil

Regeringen præsenterede i oktober 2021 to udspil med relevans for udsatteområdet: Boligudspillet "Tættere på II - Byer med plads til alle" og hjemløseudspillet "Alle skal have et hjem". Udspillene omhandler bl.a. at finde billigere boliger gennem huslejetilskud, samt en omlægning af den nuværende refusionsordning, så statsrefusionen efter en kort tidsperiode (forventeligt 90 opholdsdage) overgår fra herbergsophold til støtte i egen bolig. Der er efterfølgende indgået politiske aftaler om de to udspil. Aftalerne vil få en række faglige og økonomiske konsekvenser for det samlede hjemløseområde. De særlige udfordringer med at finde billige boliger i København kan gøre det vanskeligt at få nok borgere fra herberg til egen bolig og dermed medføre betydelige meromkostninger for Københavns Kommune.

Parallelsamfund

Regeringen indgik i foråret 2021 en bred politisk aftale om nye indsatser, der skal hindre, at udsatte boligområder udvikler sig til parallelsamfund. Indsatserne handler blandt andet om at udpege områder, som er i risiko for at udvikle sig til udsatte områder. Derfor indføres der obligatorisk fleksibel udlejning, hvor boligorganisationerne udlejer boligerne efter kriterier som uddannelse og beskæftigelse, og hvor den kommunale boligsociale anvisning begrænses, idet der ikke kan anvises bolig til borgere, der ikke lever op til en række lovbestemte kriterier. Det vil begrænse kommunens adgang til boliger for de målgrupper, som ikke opfylder de foreslåede kriterier. Lovforslaget blev vedtaget i november 2021.

10-årsplan for psykiatri

Regeringen har sat gang i arbejdet med en samlet 10-års plan for psykiatrien. Formålet er at sikre bedre forebyggelse og behandling til den brede målgruppe af borgere, som enten er i psykisk mistrivsel eller har psykiske vanskeligheder. Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen udgiver formentlig i slutningen af 2021 et fagligt oplæg, der beskriver udfordringerne på området, og hvordan de kan løses. Det er lige nu uvist, hvilken betydning 10-årsplanen

får for København. Socialforvaltningen indgår i arbejdet og lægger vægt på nødvendigheden af investeringer i den kommunale socialpsykiatri.

Børnene Først

Regeringen har med et flertal i Folketinget i foråret 2021 indgået aftalen Børnene Først, der skal sikre bedre rammer for og flere rettigheder til udsatte børn og unge. Aftalen rummer fx en ny "barnets lov", der forventes at træde i kraft 1. januar 2023. Socialforvaltningen kender på nuværende tidspunkt ikke aftalens samlede økonomiske og retlige betydning for København, men er i dialog med ministeriet om lovforslagets indhold.

Evaluering af det specialiserede socialområde Regeringen er i gang med en evaluering af det specialiserede socialområde, som skal sikre bedre kvalitet og specialisering på det sociale område – både i udredningen (visitationen) og på tilbudssiden. Evalueringen vil indgå i forhandlinger med Folketingets partier. Arbejdet forventes at få betydning for hele den specialiserede indsats i Københavns Kommune.

Helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer

Den tidligere regering indgik i december 2018



en bred politisk aftale om en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer. Formålet er, at flere borgere bliver i stand til at mestre deres eget liv og komme i beskæftigelse. Social- og Ældreministeriet er i gang med at udarbejde en ny hovedlov, der skal skabe rammerne for, at borgerne kan få tilbudt én udredning, én visitation, én samlet afgørelse samt én enkelt klageadgang. Hovedloven vil skabe rammerne for et endnu tættere samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om fælles borgere, og der er tæt dialog mellem forvaltningerne. Den endelige målgruppe for hovedloven er ikke fastsat, og forvaltningen kender derfor ikke lovens samlede betydning for København. Lovforslaget forventes fremsat i efteråret 2022.

Møder i Social- udvalget

Socialudvalget har primært møder om onsdagen. Tidspunkterne varierer og er koordineret med kommunens andre politiske udvalg. Møderne holdes som udgangspunkt på Rådhuset, stuen, værelse 8.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en mødeplan for 2022. Mødeplanen ligger ikke fast, før I har drøftet og godkendt den på jeres første møde den 12. januar 2022.

Forvaltningen foreslår, at Socialudvalget mødes en gang om året med henholdsvis Børne- og Ungdomsudvalget, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget på et fællesmøde. Her kan udvalgene drøfte samarbejde og snitflader mellem deres ressortområder.

Derudover foreslår forvaltningen, at der afholdes to budgetseminarer, hvor der er sat ekstra tid af til at drøfte budgettet for 2023. I den forbindelse er der også lagt op til fællesmøder med HovedMED, som er Socialforvaltningens øverste samarbejdsudvalg, samt fællesmøder med kommunens råd og brugerorganisationer indenfor det sociale område.

Forvaltningen vil desuden foreslå, at der i løbet af de første par måneder arrangeres besøg på nogle af forvaltningens tilbud, så I kan lære socialområdet bedre at kende.

Foreløbig mødeplan for Socialudvalget i 2022

Dato	Uge	Møde	Mødetidspunkt
12. jan	2	Introduktionsmøde Konstituerende møde	08.30-11.00 11.00-12.00
19. jan	3	Ordinært møde	16.30-20.00
9. & 10. feb	6	Budgetseminar og ordinært møde* 1. behandling af budget	09.00-12.00 (over to dage)
21. feb	8	Fællesmøde med HovedMED	16.00-18.00
23. feb	8	Fællesmøde med forvaltningens råd og brugerorganisationer	17.00-20.00
2. mar	9	Ordinært møde	16.30-20.00
16. mar	11	Ordinært møde Fællesmøde med Børne- og Ungdomsudvalget	08.00-11.30 11.45-12.45
20. apr	16	Ordinært møde - 2. behandling af budget	16.30-20.00
11. maj	19	Ordinært møde	16.30-20.00
8. jun	23	Ordinært møde	16.30-20.00
22. jun	25	Ordinært møde - Sommerafslutning	16.30-20.00
17. aug	33	Budgetseminar og ordinært møde*	08.00-18.00
31. aug	35	Ordinært møde	16.30-20.00
21. sep	38	Ordinært møde	08.00-11.30
12. okt	41	Ordinært møde	16.30-20.00
13. okt	41	Fællesmøde med Sundheds- og Omsorgsudvalget	15.00-16.00
16. nov	46	Ordinært møde	08.00-11.30
7. dec	49	Ordinært møde - Juleafslutning	16.30-20.00

Rammerne for Socialforvaltningens arbejde

Socialforvaltningens arbejde er styret af både lovgivning og økonomi samt af politisk fastsatte mål og visioner.

8.1 Lovgivning

Som myndighed administrerer Socialforvaltningen en række forskellige regler. Lovgivningen udstikker en ramme for, hvordan kommunerne løser deres opgaver, definerer målgrupper og beskriver, hvilke forpligtelser kommunerne har overfor borgerne. Meget af lovgivningen er rammelovgivning, som beskriver, hvordan et område skal reguleres, og lader det være op til den enkelte kommune at omsætte loven til praksis – herunder også at fastsætte serviceniveauet for borgerne.

De generelle regler

Styrelsesloven

Lov om kommunernes styrelse beskriver, hvordan en kommune skal styres og organiseres. Når Borgerrepræsentationen konstituerer sig på det første møde efter valget og vedtager en styrelsesvedtægt og forretningsorden, skal det gøres indenfor de regler, der er i loven. Loven regulerer også Borgerrepræsentationen og de stående udvalgs virke: den bestemmer f.eks., at alle kommuner skal have et økonomiudvalg, og at medlemmerne af

Borgerrepræsentationen skal have en dagsorden minimum fire dage før et møde.

Offentlighedsloven

Offentlighedsloven har til formål at sikre åbenhed hos de myndigheder, som er omfattet af loven. Det er f.eks. statslige, regionale og kommunale forvaltninger. Loven bestemmer, hvor stor indsigt offentligheden kan få i forvaltningens arbejde. En stor del af loven handler om aktindsigt, herunder hvordan og hvor hurtigt en anmodning om aktindsigt skal behandles. Reglerne om aktindsigt regulerer også, i hvilke tilfælde og i hvilket omfang offentlighedens indsigt er begrænset, herunder i forhold til f.eks. interne dokumenter, forretningsforhold eller sager med personfølsomme oplysninger. Loven indeholder også regler om, hvordan forvaltningen skal journalisere, og hvilke data forvaltningen må udlevere.

Forvaltningsloven

Forvaltningsloven udstikker de regler, som forvaltningen skal overholde, når den behandler en ansøgning eller træffer afgørelser i forhold til en part. Parten er den borger, afgørelsen handler om, eller som har en væsentlig interesse i afgørelsen. Det er f.eks. regler om:

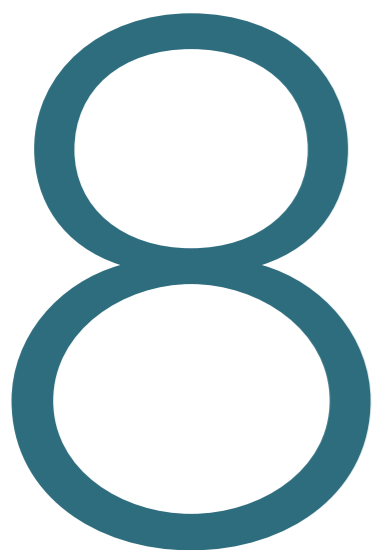
- Hvordan man skal træffe afgørelsen, og hvad afgørelsen skal indeholde.
- Om en afgørelse skal være mundtlig eller skriftlig.
- Hvornår borgeren har ret til klagevejledning, og hvad den skal indeholde.
- Hvornår man skal høre borgeren, inden der træffes afgørelse – kaldet partshøring.
- Hvornår borgeren har ret til at få kopi af sagen – kaldet partsaktindsigt.

Forvaltningsloven indeholder også regler om, hvornår en oplysning er fortrolig og dermed tavshedsbelagt. Der er blandt andet tavshedspligt om oplysninger om enkeltpersoners væsentlige sociale problemer, helbredsforhold, strafbare forhold, misbrugsforhold og lignende. Det er strafbart at videregive fortrolige oplysninger.

Retssikkerhedsloven

Retssikkerhedsloven fastlægger de overordnede rammer for, hvordan kommunen skal behandle sagerne på det sociale område. Borgerens retssikkerhed er det centrale i loven, der samtidig er udtryk for god forvaltningsskik, som f.eks. princippet om, at sagen skal behandles hurtigst muligt.

Loven fastsætter hvilken kommune, der har



pligt til at yde hjælp, og hvornår en kommune kan få refusion for udgifter fra en anden kommune. Det er også efter retssikkerhedsloven, at Socialudvalget fastsætter sagsbehandlingstiderne for bestemte ydelser.

Persondataloven

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven regulerer, hvordan man skal behandle personoplysninger korrekt. Det betyder blandt andet, at vi kun må behandle oplysninger, når det er sagligt og nødvendigt. I Socialforvaltningen behandler vi mange oplysninger, som vurderes at være særligt følsomme og fortrolige, hvorfor der er stor opmærksomhed på sikkerheden i vores behandling. Fra maj 2018 blev det desuden lovpligtigt at have en databeskyttelsesrådgiver. I Københavns Kommune er Intern Revisionschefen også Databeskyttelsesrådgiver. Databeskyttelsesrådgiveren rådgiver og fører tilsyn med forvaltningernes behandling af persondata. Socialforvaltningen har sin egen GDPR-koordinator, der hjælper med at understøtte korrekt håndtering af persondata i borgercentrene og de centrale enheder.

Arbejdsmiljøloven

Forvaltningen er omfattet af arbejdsmiljøloven. Arbejdsmiljøloven beskriver, hvordan

arbejdsmiljøarbejdet skal organiseres, og den omfatter både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Loven indeholder regler og bekendtgørelser for de forskellige dele af arbejdet, der har betydning for medarbejdernes sikkerhed og sundhed. Loven stiller blandt andet krav til indretning af arbejdspladser, hjælpemidler, håndtering af kemikalier samt tiltag til at undgå vold og trusler mod medarbejderne. Socialforvaltningen har udarbejdet en række retningslinjer for, hvordan arbejdspladserne skal arbejde med arbejdsmiljø.

De specielle regler

Service-loven

Service-loven bestemmer, hvilken hjælp og støtte forvaltningen kan tilbyde borgerne. Formålet er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Hjælpen bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret, individuel vurdering af den enkeltes behov og forudsætninger og i samarbejde med borgeren selv. Forvaltningen træffer afgørelser ud fra faglige og økonomiske hensyn.

Du kan på www.sud.kk.dk finde en paragrafnøgle over, hvad Service-lovens paragraffer betyder ift. opgaveløsningen i Socialforvaltningen.

Særligt om børn

For borgere under 18 år er service-lovens målgruppe børn med sociale eller psykiske problemer og børn med handicap. Kommunen kan sætte ind med råd og vejledning samt støtte, uden at der er foretaget en børnefaglig undersøgelse, typisk på baggrund af en henvendelse fra familien. Hvis barnet og/eller familien har brug for støtte i form af forebyggende foranstaltninger i hjemmet eller en anbringelse uden for hjemmet, kræver det, at der er foretaget en børnefaglig undersøgelse.

Forvaltningen kan iværksætte forskellige foranstaltninger alt efter behov. Det kan f.eks. være en kontaktperson, familiebehandling, dagbehandling, psykologhjælp eller aflastning uden for hjemmet. Udgangspunktet for hjælpen er, at det sker i samarbejde med familien. I særlige tilfælde kan hjælpen gennemtvinges uden forældrenes samtykke – da er det kommunens Børn og unge-udvalg, der træffer afgørelsen.

Forældre til børn med et handicap kan få økonomisk støtte i form af dækning af merudgifter pga. barnets handicap samt tabt

arbejdsfortjeneste. Der kan f.eks. også bevilges ledsagelse, hjemmetræning, aflastning eller praktisk hjælp og pleje i hjemmet.

Særligt om voksne

For borgere over 18 år er service-lovens målgruppe voksne borgere med enten fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser eller svære sociale problemer. Nogle borgere skal kompenseres for og afhjælpes deres handicap mest muligt i form af f.eks. hjælpemidler, mens andre skal have støtte til at skabe positive forandringer i deres liv gennem f.eks. socialpædagogisk bistand.

Der er en række muligheder for at give personlig hjælp og pleje. Plejekrævende borgere, der kognitivt er velfungerende, kan få bevilget en personlig hjælper i eget hjem. De borgere, der har et lavt funktionsniveau både fysisk og psykisk, vil være i målgruppen til at bo på et botilbud eller få hjælp i hjemmet af Den Sociale Hjemmepleje.

Aktivloven

Enkelt-ydelser

Borgerne kan få økonomisk hjælp til helt nødvendige udgifter, hvis de ikke selv på nogen anden måde er i stand til at betale. Det kaldes

enkelttydelser. Det kan være enkeltstående udgifter til f.eks. medicin, briller, tandlæge, flytning eller husleje, hvis borgeren ellers vil blive sat på gaden.

Supplerende kontanthjælp

Forvaltningen kan give supplerende kontanthjælp til borgere, der er tilkendt førtidspension, men som ikke har optjent fuld ret til pension. F.eks. hvis man har arbejdet flere år i udlandet eller er kommet til Danmark i en sen alder. Sådanne brøkpensionister, der ikke har andre indtægter eller formue, kan få, hvad der svarer til det, de ville have fået udbetalt i kontanthjælp – men ikke mere end en fuld førtidspension.

8.2 Socialforvaltningens økonomiske ramme

Hvert år i januar fastsætter Økonomiudvalget en økonomisk ramme for hver forvaltning for det næstkommende budgetår. Det sker med det såkaldte indkaldelsescirkulære, hvor det fremgår, hvor meget hvert udvalg skal levere af besparelser/effektiviseringer som bidrag til kommunens effektiviseringsstrategi. I cirkulæret er der også en oversigt over de aktiviteter og projekter, der ikke længere har bevilling og derfor må afvikles, hvis der ikke findes penge enten i Socialudvalgets eget budgetforslag eller til budgetforhandlingerne.

Det er en bunden opgave for udvalget at levere et budget i balance. Dvs. et budget, hvor der er identificeret de besparelser/effektiviseringer, som dels opfylder de krav, som besluttet af Økonomiudvalget, dels dækker eventuelle interne udfordringer året efter. Socialudvalget kan også beslutte at dække bevillingsudløb via besparelser/effektiviseringer.

Forvaltningen udarbejder forslag til besparelser/effektiviseringer, som udvalget kan tage udgangspunkt i. Disse præsenteres for udvalget ved budgetseminaret i februar. Socialudvalget kan bestille materiale, der uddyber, supplerer og erstatter forvaltningens oplæg. Forvaltningen udarbejder typisk en del forslag, som har karakter af investeringsforslag. Dvs. forslag, hvor der søges om midler i kommunens investeringspulje mhp. at udvikle aktiviteter, der efterfølgende kan føre til en effektivisering af forvaltningens opgavevaretagelse på konkrete områder.

Socialudvalgets samlede budgetforslag skal være udarbejdet inden maj. Her skal besparelser/effektiviseringer være godkendt af Socialudvalget og fordelt på udvalgets målgruppeområder. Fra foråret og frem til de fælles budgetforhandlinger i september drøfter udvalget også budgetønsker, herunder finansiering af udløb. I denne periode og helt

frem til under budgetforhandlingerne kan du bestille budgetnotater hos forvaltningen. Budgetnotater beskriver en ønsket indsats eller et projekt, og hvad det vil koste. Det kan f.eks. være at videreføre en eksisterende indsats eller oprette en ny. Budgetnotaterne danner typisk grundlag for, at en given indsats/projekt kan indgå i budgetforhandlingerne.

Hvert kvartal udarbejder forvaltningen regnskabsprognoser, som præsenteres for udvalget. I prognoserne følges der op på, om forvaltningen kan holde udgifterne inden for det afsatte budget. Socialudvalgets kvartalsprognoser indgår som en del af kommunens samlede prognose, der præsenteres for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. Socialudvalget har ansvar for, at budgettet overholdes, også selvom forudsætningerne for budgettet har ændret sig.

Det endelige regnskab udarbejdes i februar året efter. Regnskabet forelægges Socialudvalget i marts måned og indgår efterfølgende i Københavns Kommunes samlede regnskab, som Borgerrepræsentationen endeligt godkender i maj.

Ved budgetårets begyndelse er der hvert år afsat måltal til midler, der af forskellige tekniske årsager overføres fra det netop afsluttede budgetår. Efter de tekniske overførsler er

der normalt et større eller mindre overskud i Kommunen, som borgerrepræsentationen forhandler om. Det sker med det, der hedder overførselssagen, hvor der typisk kun aftales midlertidig finansiering af aktiviteter i indeværende år samt anlægsprojekter.

Tilsyn med forvaltningens arbejde



Borgerne kan klage, hvis de er utilfredse med forvaltningens arbejde. Det er Ankestyrelsen, som undersøger, om forvaltningen overholder loven. Folketingets Ombudsmand og Borgerrådgiveren kan også behandle klager fra borgerne, men kun i forhold til de generelle regler. Derudover er der flere andre instanser, der fører tilsyn med Socialforvaltningen på hvert deres område: Socialtilsynet, Arbejdstilsynet, Styrelsen for Patientsikkerhed, Borgerrådgiveren og Intern Revision.

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen behandler klager og er derudover også en tilsynsmyndighed, der fører tilsyn med, at forvaltningen følger den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder som f.eks. forvaltningsloven. Tilsynet retter sig mod kommunalbestyrelsen som det øverste ansvarlige organ, og derfor retter evt. sanktioner sig mod kommunalbestyrelsen. Tilsynet kan også selv tage sager op efter henvendelse fra en borger eller på baggrund af en sag i medierne.

Socialtilsynet

Socialtilsynet fører tilsyn med Socialforvaltningens tilbud (jf. lov om socialtilsyn). Tilsynet skal sikre, at borgerne får en indsats og kvalitet i deres bo- eller dagtilbud, som er i overensstemmelse med servicelovens regler. Det er

Socialtilsynet, som godkender nye tilbud, og de besøger løbende tilbuddene – både anmeldt og uanmeldt – for at sikre, at alle tilbud fortsat lever op til deres godkendelse. Når Socialtilsynet skal godkende et tilbud, bruger de en kvalitetsmodel. De vurderer det socialfaglige indhold, om borgerne hører til tilbudets målgruppe, om de pædagogiske metoder omsættes i praksis, og om de matcher borgerens behov.

Hvis Socialtilsynet finder forhold, som ikke er i orden, kan de give tilbuddet et påbud, som skal overholdes, for at tilbuddet fortsat kan være godkendt. Hvis de finder forhold, som skaber bekymring for driften, borgernes sikkerhed og sundhed, eller hvis tilbuddet ud fra en samlet vurdering ikke længere har den fornødne kvalitet, kan de sætte tilbuddet under skærpet tilsyn. Hvis tilbuddet fortsat skal være godkendt, skal de rette op på de forhold, som Socialtilsynet vurderer, ikke er i orden.

Efter et tilsyn udarbejder Socialtilsynet en rapport om det enkelte tilbud, som offentliggøres på tilbudsportalen.dk. Socialudvalget orienteres om tilsynsrapporterne, hvis de indebærer påbud og skærpet tilsyn for tilbuddene. Antallet af tilsynsrapporter afhænger af antallet af tilbud og kan også stige, hvis eksempelvis et

tilbud kommer under skærpet tilsyn. Socialtilsynet udarbejder ikke samlede årlige rapporter om de enkelte kommuners institutioner. Socialudvalget bliver to gange om året præsenteret for en oversigt over tilsynssager, og Socialudvalget orienteres løbende om strakspåbud – samt tilsyn, der er blevet til pressesager, og andre sager, som forvaltningen vurderer, der er behov for at orientere Socialudvalget om.

Et flertal i Folketinget blev i foråret 2021 enige om at styrke Socialtilsynet. Det betyder, at Socialtilsynet får mulighed for at gribe hurtigere ind, når kvaliteten eller økonomien i sociale tilbud ikke er i orden. De konkrete initiativer er blandt andet, at samarbejdet mellem forskellige tilsynsmyndigheder skal styrkes, så oplysninger ikke falder mellem to stole, større ensartethed på tværs af de fem socialtilsyn samt øget fokus på brug af vikarer på tilbuddene. Aftalen forventes at træde i kraft januar 2022.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet fører tilsyn med arbejdsmiljøet på arbejdspladserne i Socialforvaltningen. Ifølge arbejdsmiljøloven skal forvaltningen sørge for, at arbejdsforhold og -miljø er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Tilsynets muligheder overfor forvaltningen spænder fra vejledninger til forbud og

politianmeldelser, hvis der er overhængende fare for medarbejdernes sikkerhed, eller der er sket grove overtrædelser af arbejdsmiljøloven. Hvis tilsynet ingen udeståender har, får arbejdspladsen tildelt en grøn smiley. Arbejdstilsynet kommer løbende på tilsyn – både anmeldt og uanmeldt – men der er ingen krav til hvor ofte.

Socialudvalget bliver to gang om året præsenteret for en oversigt over tilsynssager, og Socialudvalget orienteres løbende om straks påbud samt tilsyn, der er blevet til pressesager, og andre sager, som forvaltningen vurderer, der er behov for at orientere Socialudvalget om.

Styrelsen for Patientsikkerhed

Siden 2017 har Styrelsen for Patientsikkerhed ført tilsyn med forvaltningens akuttilbud, hjemmesygepleje, hjemmepleje og bosteder, da forvaltningen her udfører en række sundhedsopgaver for borgerne som f.eks. medicinudlevering. Tilsynet skal sikre, at der ikke sker fejl, og at medarbejderne har de rette kompetencer.

Socialudvalget bliver to gang om året præsenteret for en oversigt over tilsynssager. Derudover bliver Socialudvalget orienteret om tilsynssager, hvis der er problemer af større

omfang, der medfører en væsentligt forøget risiko for patientsikkerheden, hvis en sag bliver til en pressesag, eller som Socialforvaltningen på anden vis vurderer er særligt bekymrende.

Borgerrådgiveren

Borgerrådgiveren er uafhængig af kommunens forvaltninger, borgmestre og politiske udvalg og refererer direkte til Borgerrepræsentationen via Borgerrådgiverudvalget. Udover at behandle klager fra borgerne over kommunen, fører borgerrådgiveren også af egen drift tilsyn på udvalgte områder i forvaltningen. Tilsynet omfatter f.eks. sagsbehandling og personalets adfærd og sker ud fra almindelig forvaltningsret, kommunens værdigrundlag og politikker samt lovgivningen på området. I sin rapport kan Borgerrådgiveren udtale kritik og komme med henstillinger og anbefalinger til forvaltningen. Forvaltningen følger Borgerrådgiverens henstillinger. En stor del af sagerne når ikke at føre til kritik, anbefalinger eller henstillinger, fordi forvaltningen straks går i gang med at rette fejl og mangler.

Kommunens whistleblower-ordning er forankret hos Borgerrådgiveren. Her kan medarbejdere og samarbejdspartnere, der har viden eller begrundet mistanke om ulovligheder eller alvorlige uregelmæssigheder i Københavns

Kommune, videregive informationer. Borgerrådgiveren står derefter for at undersøge oplysningerne.

Intern Revision

Intern Revision er, ligesom Borgerrådgiveren, uafhængig af kommunens forvaltninger, borgmestre og politiske udvalg og refererer direkte til Borgerrepræsentationen via Revisionsudvalget. Intern Revision fører løbende kontrol med forvaltningernes regnskabs- og økonomistyringsprocesser og de tilknyttede processer og supplerer dermed den lovplichtige revision, som kommunens eksterne revisor udfører og er også med til at aflægge revisionsberetningen. Derudover understøtter Intern Revision Borgerrepræsentationens tilsyn med, at forvaltningerne har effektive økonomistyringsprocesser.

Intern Revision arbejder efter en årlig revisionsplan, der beskriver hvilke områder og processer, der skal undersøges. Planen godkendes af Revisionsudvalget.

